

Handläggare:**Cecilia Ekstrand**

cecilia.ekstrand@srf.nu

Socialdepartementet**103 33 STOCKHOLM****Yttrande över remissen Översyn av yrket personlig assistent, SOU
2020:01, S2020/00202/SOF**

Synskadades Riksförbund, SRF, är landets företrädare för personer som har en synnedsättning eller som är blinda. SRF lämnar härmed synpunkter på delar i remissen om översyn av yrket personlig assistent.

Sammanfattning

SRF anser att det är en brist att personlig assistent i första hand ses som ett serviceyrke där det inte behövs vård- och omsorgskompetens. Assistansanvändare har ofta stora behov och de kan ha flera funktionsnedsättningar, vilket innebär att assistenterna behöver ha särskilda kunskaper. De behöver ha kunskap om hur de kan bidra till att kompensera för funktionsnedsättningar vid bland annat kommunikation i det dagliga livet. Det är också viktigt att assistenterna har kunskap om konventioner och lagar som till exempel FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och FN:s konvention om barnets rättigheter. Assistenterna måste få verktyg för att kunna se till att barn och vuxna kan utöva inflytande över sina insatser och få sina röster hörda.

8.1.3 Staten bör ta ett större ansvar för kompetensförsörjningen

Staten har ett övergripande ansvar för personliga assistenters arbetsförhållanden och därmed anser vi att staten även bör kunna ställa krav på vilken utbildning eller fortbildning som personliga assistenter ska ha. Detta ska gälla oavsett om de är kommunalt eller privat anställda. Det kan höja statusen på yrket personlig assistent, vilket kan bidra till att dämpa genomströmningen av assistenter. Det innebär positiva effekter för de personer som har assistenter, om assistenterna får relevant kunskap och verktyg att använda i sitt uppdrag. Det finns pengar avsatta för utbildning för assistenterna som inte fullt ut används på grund av att det är krångligt att ansöka om och redovisa pengarna, vilket visar att rutinerna för detta måste förenklas.

8.4.1 Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nationellt utbildnings- och kunskapsmaterial

Vi ser positivt på förslaget om att Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett digitalt utbildnings- och kunskapsmaterial om personlig assistans. Vi menar att det bör ställas krav på att grundläggande utbildningar ska genomföras innan ett uppdrag påbörjas.

Materialet behöver omfatta en generell kunskap om hur funktionsnedsättningar och kombinationer av funktionsnedsättningar påverkar personers möjlighet till inflytande och självständighet. Personliga assistenter ska bidra till att kompensera för personers funktionsnedsättningar. För att det uppdraget ska kunna utföras på ett kompetent sätt behövs kunskap om alternativa sätt att kommunicera. Materialet behöver även omfatta fördjupande delar kring funktionsnedsättningar beroende på brukarens behov. Det kan vara kunskap om till exempel hur en funktionsnedsättning kan påverka personens möjlighet till delaktighet i sin vardag. Habiliteringar och syn- och hörcentraler bör involveras i arbetet med att utveckla ett utbildningsmaterial.

Det är viktigt att assistenterna har kunskap om konventioner och lagar som till exempel FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och FN:s konvention om barnets rättigheter. Assistenterna måste få verktyg för att kunna bidra till att barn och vuxna kan utöva inflytande över sina insatser och få sina röster hörda. Särskild uppmärksamhet ska ges till barns möjlighet att få ett stöd som är anpassat utifrån barnets behov.

SYNSKADADES RIKSFÖRBUND

Håkan Thomsson
Förbundsordförande